

Not: Ekmek fırınlarına ilişkin meclis kararı alınması hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-15272707

08/04/2026

Konu : Görüş (Ekmek Fırınlarına İlişkin Meclis Kararı Alınması Hk.)

... BAKANLIĞINA
(... Genel Müdürlüğü)

İlgi : a) ... Belediye Başkanlığının ... tarihli ve ... sayılı yazısı.
b) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgi (b)'de kayıtlı yazınız ile; ... ili, ... Mahallesi, ... Sokak, No: ... Merkez adresinde faaliyet gösteren fırın işletmesi ile ilgili olarak ... Belediye Başkanlığının ilgi (a) yazısında, söz konusu fırının Kurumları tarafından yapıldığı, ... tarihli ve ... sayılı Meclis Kararıyla mahalle halkının ihtiyaçlarını karşılamak için Belediye mücavir alanları içinde bulunan mahalle fırınlarının İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatına İlişkin Yönetmelik içinde bulunan fırın vasfı taşıyan iş yerlerinin asgari ortak şartlarını taşıdığı sürece işyeri açma ve çalışma ruhsatı alma zorunluluğunun bulunmadığının belirtildiği, bu kapsamda ... Belediye Meclisinin anılan kararına göre; söz konusu fırına ve ... Belediye mücavir alanları içinde bulunan diğer mahalle fırınlarının işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyetlerine devam edebileceğine ilişkin yazısının, Bakanlığımız tarafından Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik çerçevesinde istenen ekmek üretimi faaliyet konulu işyeri açma ve çalışma ruhsatı yerine kabul edilip edilmeyeceği husunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesi "*Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;*

a) ...; sosyal hizmet ve yardım, ... hizmetlerini yapar veya yaptırır.
..." hükmünü,

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 4 üncü maddesi "*3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.*

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,
b) Çevre kirliliğine yol açmamak,
c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak." hükmünü,

5 inci maddesi "*İşyeri veya işletme açmak isteyen; işin özelliğine göre 4 üncü maddede belirtilen yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra başvuru formunu doldurarak 3 üncü maddede belirtilen mercie ibraz ederler.*

Bu başvurunun yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olarak doldurulduğunun tespiti halinde, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye verilir. İlgili, bu belgeye dayanarak işyeri açabilir.

..." hükmünü,

3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesi "...

(Değişik fıkra: 4/7/2019-7181/9 md.) (Değişik birinci cümle: 5/12/2024-7534/6 md.)
Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan yerler ile bölgenin ihtiyacı olan yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi/parkı, yeşil saha, ..., pazar yeri, semt spor alanı, toplu taşıma istasyonları ve durakları, ..., bölgenin geneline hizmet veren spor alanı, belediye hizmet alanı, sosyal ve kültürel tesis alanı, kamu hizmeti için planlanan teknik altyapı ve trafo alanları, özel tesis yapılmasına konu olmayan ağaçlandırılacak alan, rekreasyon alanı olarak ayrılan parseller ve mesire alanları, resmî kurum alanı, uygulama imar planı kararı ile getirilen diğer umumi ve kamu hizmet alanları, otogar alanından oluşur ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz. ...

...” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesi “Bu Yönetmeliğin amacı, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesinde uygulanacak esas ve usulleri düzenlemektir.” hükmünü,

2 nci maddesi “Bu Yönetmelik, sıhhi ve gayrisıhhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemleri kapsar.” hükmünü,

4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” (c) bendi “Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması,” hükmünü, (m) bendi “Ekmek fırınlarının bu amaca tahsisli ayrık nizamda müstakil binalarda açılmış olması (Ancak, alışveriş merkezleri içinde bulunan 1000 m² ve üstü alana sahip hipermarket, süpermarket, grossmarket ve megamarket gibi adlarla açılan işyerleri bünyesinde yer alan fırınlarda ayrık nizamda müstakil bina şartı aranmaz.),” hükmünü ve (t) bendi “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmünü,

6 ncı maddesi “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.

İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

...” hükmünü,

23 üncü maddesi “İkinci ve üçüncü sınıf gayrisıhhi müessese açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler; işin özelliğine göre bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra bu Yönetmeliğin eki Örnek 2’de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye ibraz eder.

Yetkili idareler, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisıhhi müesseseler için yapılacak beyan ve incelemelerde; insan sağlığına zarar verilmemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın,

patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemeleri esas alır.

Başvurunun öngörülen kriterlere uygun olarak doldurulduğunun tespiti halinde, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı beş gün içinde düzenlenerek ilgiliye verilir. İlgili, bu belgeye dayanarak işyeri açabilir.

...” hükmünü ihtiva etmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik uyarınca iş yeri tanımı kapsamında bulunan yerlerin ruhsatlandırmaya tabi olduğu, iş yerlerinin ruhsatlandırılması hususunda görevli, yetkili ve sorumlu olan belediyelerin bir muafiyet tesis etmesinin mümkün olmadığı, bununla birlikte umumi hizmet alanlarında belediyelerce inşa edilerek sosyal hizmet bağlamında mahalle sakinlerinin kullanımına bırakılan ve iş yeri tanımı bağlamında ticari faaliyet yürütülmeyen yapıların işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi olmayacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Bakan a.
Genel Müdür